

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ “Д. А. ЦЕНОВ” – СВИЩОВ

ФАКУЛТЕТ “ФИНАНСИ”

**КАТЕДРА “ОБЩА ТЕОРИЯ НА
ИКОНОМИКАТА”**

Утвърждавам:
РЕКТОР:
(доц. д-р Иван Марчевски)

Приет от АС с Решение № 3 от 31.01.2018 г.
Приет от ФС с Решение № 6 от 23.01.2018 г.
Приет от КС с Решение № 9 от 13.12.2017 г.

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА

“Политическа икономия”

Образователна и научна степен:

ДОКТОР

Форма на обучение:

РЕДОВНА/САМОСТОЯТЕЛНА

Срок на обучение: **3 години**

Форма на обучение:

ЗАДОЧНА/ДИСТАНЦИОННА

Срок на обучение: **4 години**

ЕЗИК: Български, Руски

Област на висше образование:

3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление:

3.8. Икономика

Код на документа:

УД-КХ-Д-3.8-ПИ-ФФ-КОТИ-2018

Действа от: **2018/2019** уч. год.

1. Обща характеристика на докторската програма

Докторската програма по „Политическа икономия” се отнася към област на висшето образование с шифър 3 „Социални, стопански и правни науки“ и професионално направление с шифър 3.8. „Икономика“. С нея се цели подготовката на докторанти с образователна и научна степен „доктор“, формите на обучение са редовна, задочна, самостоятелна и дистанционна с продължителност 3 и 4 години с дипломиране чрез защита на дисертационен труд.

Политическата икономия е фундамент при изучаването на системата на икономиката. Тя може да се разгледа като „анатомия“ (наука за вътрешния строеж) и „физиология“ (наука за процесите и функциите) на икономическия „организъм“. На нейна основа се изграждат останалите икономически дисциплини в конкретните направления, обособени по отрасли, сфери на дейност, функции на управление, фактори на производството и пр.

Подготовката на специалисти с ОНС „доктор“ по „Политическа икономия“ се налага от растящата зависимост на поведението на микроикономическите субекти от националната макросреда и от отвореността на икономиката ни, както и от нуждата икономическата ни политика да се съобразява с международно зададени параметри заради интегрирането ни в ЕС, членството в международни организации, подписани международни конвенции и пр.

2. Образователни цели

Основната стратегическа цел на докторската програма произтича от мисията и основната стратегическа цел на Стопанска академия за утвърждаване на лидерските позиции на пазара на научни продукти в областта на икономическата наука и образование в контекста на стандартите за качество по вектора Стратегия „Европа 2020“.

Основните подцели намират израз в:

- Осигуряване и поддръжка на конкурентно качество в обучението на „икономисти, които могат“ и, на които е дадена свобода на изучаване и изследване с отчитане на различията в интересите на обучаваните;
- Интегриране на научните изследвания и обучението на докторантите чрез възпроизвеждане и мултиплициране на нови знания и пазарни научни продукти;
- Устойчиво развитие на академичните и обслужващи дейности в съответствие с международните стандарти за качество, фокусирани към обучаваните докторанти;
- Активизиране на академичната инициатива и научния потенциал на основните звена във висшето училище за изпълнение на проекти, произтичащи от новите пазарни потребности и предизвикателствата на променящата се околна среда;

3. Организация и продължителност на обучението

Обучението на докторантите по програмата „Политическа икономия“ е насочено към осигуряване на интегративен и интердисциплинарен характер, който съответства на същността и особеностите на националното стопанство. Докторската програма по „Политическа икономия“ е разработена съгласно изискванията и разпоредбите на ЗВО,

ЗРАС в РБ и ППЗРАС в СА. Тя е разработена от преподавателите в катедра „Обща теория на икономиката“, обсъдена е на заседание на катедрата и приета от Катедрения съвет, Факултетния съвет при факултет „Финанси“ и Академическия съвет на СА.

В докторската програма са включени три задължителни дисциплини: Микроикономика, Макроикономика и Методика на научните изследвания. По всяка една от тях докторантите държат писмен и устен изпит.

Обучението на докторантите се извършва по специфичен за всеки докторант, съобразно избраната тема за докторска дисертация, индивидуален учебен план. В него подробно, по години и месеци, се отбелязват задължителните от докторанта научни изследвания, проучване на литература, провеждане на емпирично проучване, участие в докторантски и други научни конференции, публикуване на необходимите публикации по темата на дисертационния труд и др.

Срокът на обучение в образователно-научната степен “доктор” е:

- за редовна и самостоятелна форма – 3 години;
- за задочна и дистанционна форма – 4 години.

4. Знания

Съдържанието на докторската програма по „Политическа икономия“ е сходно с това на висшите училища от страните в Европейския съюз и водещите университети в света. Чрез нея се подготвят макроикономисти, притежаващи синтезирани знания за икономиката като комплекс от устойчиви (секторни, отраслови и териториални) връзки между агрегатни променливи или външни (международни) връзки и зависимости, които могат комплексно да оценяват функционирането и развитието на националната икономика, Тя осигурява знания свързани с:

- историята на икономическия мисъл (теории и методология);
- принципите на функциониране на националната икономика, за пълно и ефективно използване на ограничените ресурси, поддържане на устойчив, интелигентен и приобщаващ неинфлационен растеж на БВП и общото благосъстояние;
- моделите, методите и инструментите на макроикономическия анализ и предлагане на оптимални макрорешения;
- връзките на икономиката с другите области на обществения живот;

- алтернативния избор на политики, допълващи и коригиращи пазарните процеси и ефекти, въздействащи върху бизнес-средата, развитието на сектори, отрасли, територии, агрегатни променливи.

5. Умения

Завършилите докторската програма придобиват теоретико-методологически знания и умения за прогнозиране и системен анализ на ситуации, структурни промени, за управление на икономическите процеси и за подработване на политики по отношение на икономиката като цяло и на отделните сектори, сфери и агрегатни променливи; придобиват умения от аналитико-изследователско и управленско естество, чрез които да изследват, анализират и консултират икономическите субекти по проблеми, свързани с национални и международни икономически процеси и тенденции в конкретни сфери - факторни пазари, човешки ресурси, разработване и вземане на бизнес-решения; да участват в създаването и реализацията на различни политики в областта на икономиката.

6. Компетентности

Докторската програма по „Политическа икономия“ осигурява фундаментална подготовка на докторантите, дава специфични знания и компетентности свързани с макроикономическата среда и интересите на обучаваните в областта на европейската интеграция, международния бизнес, макроикономическата среда и научните изследвания.

6.1. Самостоятелност и отговорност

- изграждане на умения за разработване на ефективни стратегии за управление на определени макроикономически процеси;
- създаване и развиване на способности за административно управление на сложни дейности в областта на макроикономическото прогнозиране и регулиране;
- развиване на умения за поемане на отговорност и вземане на самостоятелни решения в конкретна макроикономическа среда;

6.2. Компетентности за учене

- да поддържат широка осведоменост за новостите при промяна на макроикономическите процеси, подходите за тяхното изучаване и анализиране;
- да изграждат умения за по-нататъшно обучение и самоусъвършенстване;
- да усвояват и използват различни чужди езици;

6.3. Комуникативни и социални компетентности

- да се комуникира и работи в екип;
- да се формулират и изразяват ясно и разбираемо определени идеи;
- да се представят аргументирано предложения за решения пред разнообразна аудитория;
- да се демонстрира широк мироглед и разбиране за проблемите на хората от екипа;
- да се проявява солидарност при поемане на отговорност за вземане на определени решения и провеждане на съответните действия;
- пълноценно общуване на различни езици съобразно конкретната среда и др.

6.4. Професионални компетентности

- да събира, класифицира, анализира и интерпретира разнообразна макроикономическа информация;
- да прави логични изводи и обобщения;
- да предлага решения съобразно конкретната ситуация от гледна точка на кратък и дълъг срок;
- да формира и изразява собствено мнение по различни макроикономически проблеми и др.

7. Кратка характеристика на академичния състав

Обучението се извършва от преподавателския състав на катедра “Обща теория на икономиката” и други катедри на академията.

8. Професионална реализация

Завършилите докторската програма по „Политическа икономия“, получават солидни теоретико-методологически знания и практически умения за прогнозиране и системен анализ на ситуации, структурни промени, управление на икономически процеси и разработване на политики по отношение на икономиката като цяло и на

отделни сектори, сфери и агрегатни променливи. Те могат да изпълняват редица практически функции от аналитично-изследователско и управленско естество, да изследват, анализират и съответно – да консултират или лично да решават проблеми, свързани с национални и международни икономически процеси и тенденции, в конкретни сфери. Тези сфери включват факторните пазари, човешките ресурси, интеграционните задачи, разработването и вземането на бизнес решения, да участват в създаването и реализацията на различни политики в областта на икономиката и международните връзки.

Могат да работят като специалисти по макроикономически анализ в национални и международни корпорации; в държавната, областната и общинската администрация; в министерства, ведомства, агенции; в структурите на Европейския съюз; в изследователски центрове; банки, предприемачески и професионални съюзи, като референти и експерти в партийни централи, правителствени организации, асоциации, стопански камари и др. п.

Завършилите докторската програма могат да се реализират като експерти и анализатори на актуални икономически, социални и политически проблеми. Те могат да са участници в екипи, провеждащи различен тип икономически изследвания, включително мониторинг и икономическа оценка на проекти. Те могат да изследват потребностите на заинтересованите лица във връзка с осъществяването на проекти в областта на икономиката, да консултират различни икономически субекти при изработването и провеждането на местни и национални икономически политики.

9. Образователно-квалификационна степен и професионална квалификация

Настоящата квалификационна характеристика на докторската програма по „Политическа икономия“ е свързана с получаването на образователно-научната степен „доктор“ по икономика.

Декан:

(проф. д-р Йордан Василев)

Ръководител на катедра:

(доц. д-р Людмил Несторов)